

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 7.10.2011
СОМ(2011) 624 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

НАПРЕДЪКЪТ КЪМ ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ПО ПРОТОКОЛА ОТ КИОТО
(предвиден в член 5 от Решение № 280/2004/ЕО на Европейския Парламент и на
Съвета относно механизма за мониторинг на емисиите на парникови газове в
Общността и прилагане на Протокола от Киото)

{SEC(2011) 1151 окончателен}

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	РЕЗЮМЕ	3
2.	ДЕЙСТВИТЕЛНО ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПРЕЗ ПЕРИОДА 1990— 2009 г.	6
2.1.	Тенденции при емисиите на ПГ в държавите-членки	6
2.2.	Интензивност на емисиите на парникови газове и емисии на глава от населението през 2009 г.....	7
2.3.	Емисиите на парникови газове през 2009 г., съпоставени с тези от 2008 г.....	9
2.4.	Тенденции на емисиите в основните сектори	10
3.	ПРОГНОЗА ЗА НАПРЕДЪКА КЪМ ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА ОТ КИОТО..	12
3.1.	Прогноза за емисиите на парникови газове.....	12
3.1.1.	ЕС-27	12
3.1.2.	ЕС-15	12
3.1.3.	ЕС-12	12
3.2.	Степен на реализиране на политиката на Съюза по отношение на изменението на климата	14
3.3.	Прилагане на Европейската схема за търговия с емисии (СТЕ на ЕС)	16
3.3.1.	Втори период на търгуване (2008 —2012 г.).....	16
3.3.2.	Използване от операторите на механизмите „Съвместно изпълнение“ и „Чисто развитие“	17
3.4.	Прогноза за използването на механизми по Протокола от Киото от правителствата.....	17
3.5.	Прогноза за използването на въглеродни погълтители.....	18
4.	ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА ЗА 2020 г.....	18
4.1.	Цел на Съюза за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г.....	18
4.2.	Политики, които допринасят за постигане на целите	19
4.3.	Различия между целите и прогнозните данни.....	19
5.	Адаптиране към изменението на климата	22
6.	Положение в страните, кандидатстващи за присъединяване към Съюза.....	22

1. РЕЗЮМЕ

По пътя към постигане на целите по Протокола от Киото за периода 2008—2012 г.

През 2009 г.¹ общите емисии на парникови газове (ПГ) в ЕС-27, без емисиите и поглъщанията, свързани със земеползването, с промените в земеползването и с горското стопанство (LULUCF), са били със 17,4 % по-ниски в сравнение с равнищата от 1990 г. Емисиите са намалели със 7,1 % в сравнение с 2008 г., докато през същия период брутният вътрешен продукт (БВП) в ЕС-27 е намалял с около 4 % в резултат на икономическата рецесия.

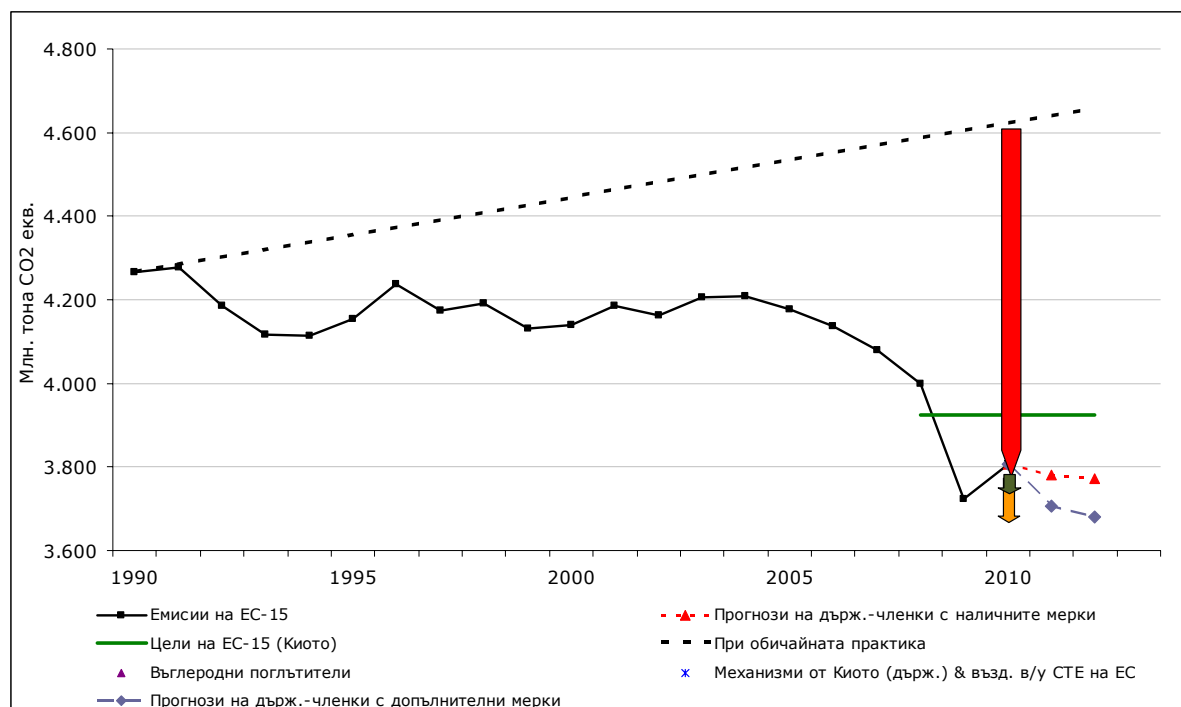
Също така, съгласно неокончателните данни за 2010 г.² емисиите на парникови газове в страните от ЕС-15 и ЕС-27 са се променили с 2,3 % през 2010 г. в сравнение с 2009 г. Въз основа на тези предварителни изчисления, емисиите в страните от ЕС-15 са с 10,7 % под равнището от базовата година. През 2010 г. емисиите в страните от ЕС-27 са с около 15,5 % под равнището от 1990 г. Промяната от БВП в периода 1990—2010 г. възлиза на 39 % за ЕС-15 и 40 % за ЕС-27, а за периода 2009—2010 г. тя е била около 1,8 %.

Съгласно Протокола от Киото, страните от ЕС-15 поеха ангажимент да намалят с 8 % емисиите си на ПГ през периода 2008—2012 г. спрямо равнищата от базовата година. Въз основа на последните налични инвентаризационни данни за 2009 г.¹, сумарните емисии на ПГ в ЕС-15 са намалели за шеста поредна година и са били с 12,7 % по-ниски от емисиите през базовата година, без да се отчита влиянието на земеползването, промените в земеползването и горското стопанство (LULUCF). Въпреки че от 1990 г. насам икономиката на ЕС-15 по отношение на БВП е нараснала значително с почти 37 %, емисиите на парникови газове в ЕС-15 са намалели.

През 2009 г. емисиите на ПГ в ЕС-15 са намалели съществено с 6,9 % в сравнение с 2008 г., като този спад превишава значително спада на БВП от около 4 % в резултат на икономическата рецесия, което доказва, че дълбоката икономическа криза през 2009 г., не е възпрепятствала преобразуването на икономиката на Съюза в икономика с ниски въглеродни емисии. Темпът на подобрене на интензивността на емисиите на ПГ се е запазил на равнището от предходните години.

Като цяло **предвижданията³ за общите емисии на ПГ, както е показано на фигура 1, сочат, че ЕС-15 е на път да постигне целта си по споразумението от Киото.** Оценката показва, че е много вероятно целта да бъде и надмината.

Фигура 1: Действителни и прогнозни емисии в страните от ЕС-15

Забележка: Означените със стрелки данни са на база средните стойности за периода 2008—2012 г. и в този смисъл не отговарят точно на прогнозните стойности за емисиите през 2010 г. **Източник:** Европейска агенция по околната среда (ЕАОС), Европейска комисия

Най-новите прогнози за емисиите на парникови газове в шест държави-членки (Финландия, Франция, Германия, Гърция, Швеция, Обединеното кралство) показват, че тези страни са на път да постигнат своите национални цели за намаляване на емисиите на парникови газове. Като се вземе предвид планираното използване на гъвкавите механизми от Киото, използването на квоти от резерва на ЕС за нови участници в Европейската схема за търговия с емисии (СТЕ на ЕС) и действието на въглеродните поглътители, както и допълнителните мерки в областта на политиката, само три държави-членки (Австрия, Италия и Люксембург) може да изпитат трудности при постигането на своите цели.

В повечето от 12-те държави-членки, които се присъединиха на Съюза от 2004 г. нататък, се предвижда емисиите да се увеличат леко между 2009 г. и 2012 г. Въпреки това, за девет от тях, имащи цели по Протокола от Киото, се прогнозира, че ще изпълнят и дори ще преизпълнят ангажиментите си, като използват само съществуващите политики и мерки. За Словения се прогнозира, че ще изпълни целта си, при положение че всички съществуващи и планирани мерки, включително закупуването на кредити съгласно протокола от Киото.

Нови мерки за постигане на амбициозната цел на Съюза за 2020 г.

Пакетът от законодателни документи в областта на климата и енергетиката⁴, приет през 2009 г., осигурява интегрирани и амбициозни политики и мерки за противодействие на изменението на климата до 2020 г. и след това. От 2013 г. нататък общите усилия на ЕС за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г. с 20 %⁵ спрямо стойностите от 1990 г. ще бъдат разпределени между секторите, обхванати от Европейската схема за

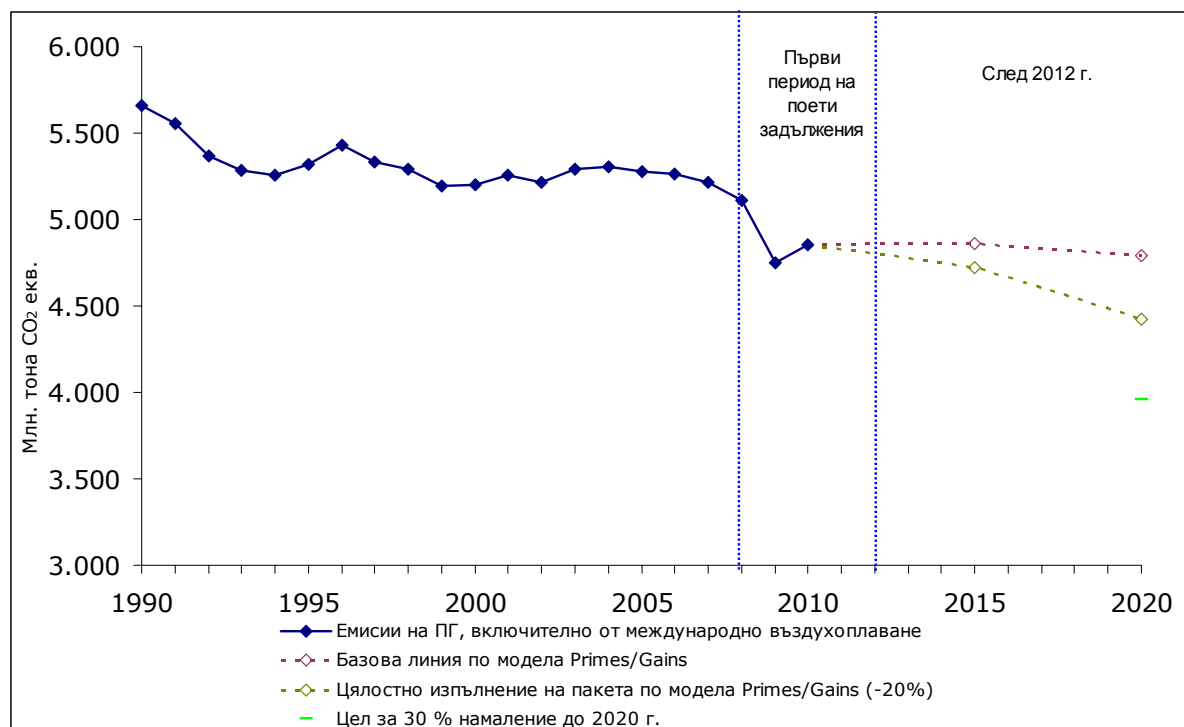
търговия с емисии (СТЕ на ЕС), и останалите сектори. Представените в предишния раздел данни за емисиите на ПГ са съобразени с обхвата на задълженията от първия период на поети задължения по Протокола от Киото и не могат да се използват пряко за оценка на напредъка по изпълнението на вътрешните ангажменти Съюза до 2020 г. поради по-широкото им секторно покритие.

Подготовката за прилагане до 2020 г. на ангажиментите за намаляване на емисиите на ПГ продължи да напредва бързо. По отношение на **преработената Директива за СТЕ на ЕС** през миналата година бяха взети решения по техническите аспекти на правилата за безплатно разпределяне и за търгуване на квоти, използването на международни кредити, определянето на прагови стойности и условията за извършване на промени в регистрите. По отношение на **Решението за разпределяне на усилията**, което регулира емисиите на ПГ в секторите извън обхвата на СТЕ на ЕС чрез формулиране на обвързващи цели за годишните емисии на ПГ за всяка от държавите-членки, работата във връзка с мерките за привеждане в изпълнение продължи, по-специално във връзка с определяне на абсолютните стойности за целите на държавите-членки и на системата за съответствие, която ще бъде въведена с цел ежегоден мониторинг на действията на държавите-членки и подпомагането им при предприемане на всички необходими коригиращи мерки, в случай че не успеят да постигнат целите си.

Целта за намаляване на емисиите на ПГ с 20 % е заложена в стратегията „Европа 2020 г.“ за работни места и интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, приета от Европейския съвет през юни 2010 г. Целта за намаляване на емисиите е една от петте основни цели. Както е отбелязано в годишния преглед на Комисията за растежа през 2011 г., в областта на смекчаване на въздействията върху климата, съществуващите и планираните мерки все още не са достатъчни за постигане на основните цели до 2020 г. Следователно много държави-членки трябва да положат допълнителни усилия, за да изпълнят своите задължения, произтичащи от решението за разпределяне на усилията. Според последните прогнозни оценки за емисиите на ПГ се очаква едва 11 държави-членки да изпълнят своите ангажменти чрез политиките, които се прилагат понастоящем, други 7 държави-членки ще постигнат своите цели, ако техните допълнителни политики и мерки дадат очакваните резултати. Останалите 9 държави-членки трябва да разработят допълнителни политики за постигане на своите цели.

Фигура 2 показва наличието на значителна разлика между прогнозните стойности за емисиите през 2020 г. и целите на ЕС за 2020 г. (съответно за намаление с 20 % и с 30 %), което налага ЕС да увеличи усилията си за намаляване на емисиите от парникови газове.

Фигура 2: Действителни и прогнозни емисии в страните от ЕС- 27

Забележка: Прогнозите за промените в емисиите през периода 2010—2020 г. са изготвени въз основа на модела PRIMES/GAINS³.

Източник: Европейска агенция по околната среда (ЕАОС), Европейска комисия

Прогнозите въз основа на модела PRIMES/GAINS, който включва както прилаганите политики на Съюза, така и националните политики от средата на 2009 г. и е съобразен с обхвата на пакета от документи за климата и енергетиката, показват, че намалението на емисиите на ПГ в Съюза с помощта на мерките, които се прилагат понастоящем, ще бъде от порядъка на 15,3 % между 1990 г. и 2020 г.

2. ДЕЙСТВИТЕЛНО ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПРЕЗ ПЕРИОДА 1990—2009 Г.

2.1. Тенденции при емисиите на ПГ в държавите-членки

Общата тенденция в областта на емисиите на парникови газове в ЕС се предопределя от двете страни с най-големи емисии — Германия и Обединеното кралство, които заедно отделят около една трета от общите емисии на парникови газове в ЕС-27. През 2009 г. тези две държави-членки постигнаха общо намаление на емисиите на ПГ с 538 млн. тона CO₂ екв. спрямо стойностите от 1990 г.

Основните причини за благоприятната тенденция в Германия (намаление с 26,3 % през периода 1990—2009 г.) са свързани с продължаващите подобрения на к.п.д. на електрическите и отоплителните централи, с нарастващото използване на енергия от възобновяеми източници и от комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, както и със значителните инвестиции за модернизиране на икономиката на петте нови провинции след обединението на Германия. Намалението на емисиите на

ПГ в Обединеното кралство (минус 27,0 % за периода 1990—2009 г.) е предимно в резултат на либерализирането на енергийните пазари и последвалата замяна на течни горива и въглища с природен газ в електропроизводството, а също и на мерките за намаляване на емисиите на N_2O при производството на адипинова киселина. Напоследък рецесията също изигра своята роля за намаляването на емисиите в тези две страни, основно в секторите на енергетиката и промишлеността.

Италия и Франция са на трето и четвърто място по количество на емисиите на ПГ, като всяка от тях има дял от около 11 %. Емисиите на ПГ в Италия през 2009 г. бяха със 5,4 % под равнищата от 1990 г. Наблюдаваните през 2009 г. намаления бяха свързани главно с икономическата рецесия, която засегна особено производството на електроенергия и топлинна енергия, както и промишления сектор. Във Франция емисиите през 2009 г. бяха с 8,1 % под равнищата от 1990 г. Съществено беше намалението на емисии на N_2O при производството на адипинова киселина. Обаче емисиите на CH_4 от отпадъци и емисиите на CO_2 от автомобилния транспорт са се увеличили значително между 1990 г. и 2009 г.

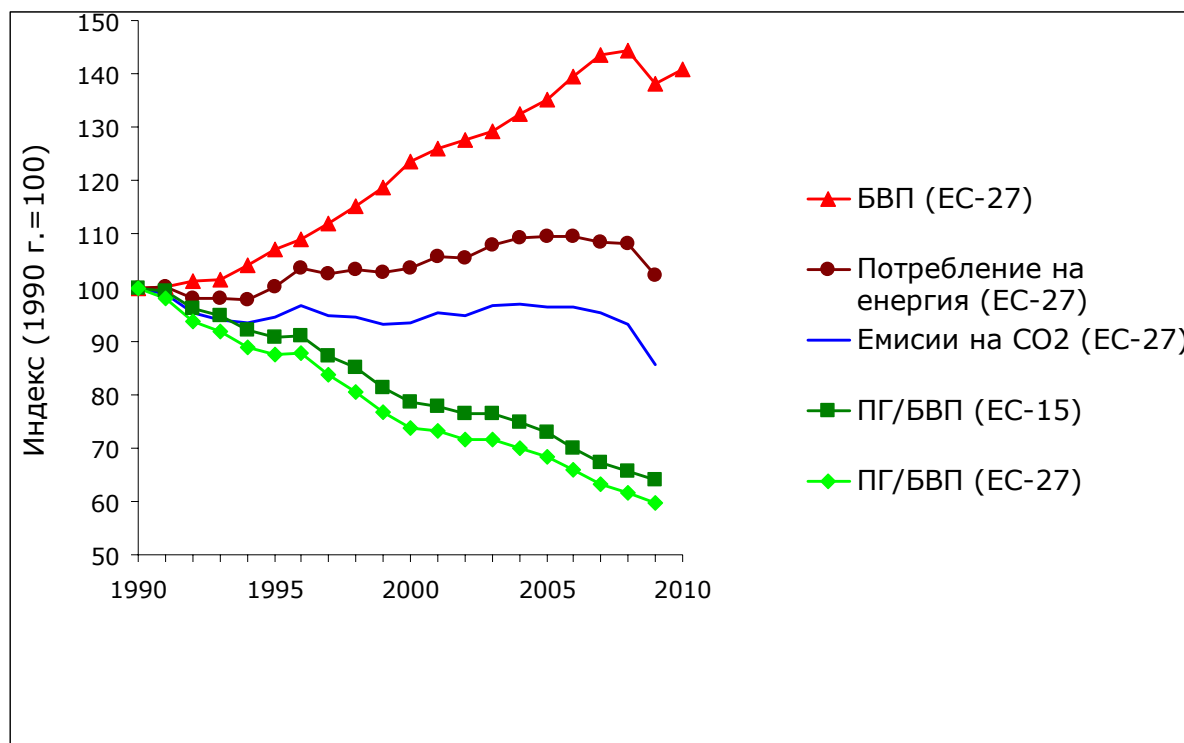
Полша и Испания са петият и шестият по големина източници на емисии в ЕС-27, като всяка от тях има дял от около 8 % от общите емисии на парникови газове в ЕС-27. Полша намали своите емисии на ПГ с 16,8 % между 1990 г. и 2009 г. (с 33,2 % от 1988 г. насам, която се явява нейната базова година). Главните фактори за намаляването на емисиите в Полша, както и в другите държави-членки от Централна и Източна Европа, са спадът на производството в енергийно неефективната тежка промишленост и цялостното реструктуриране на икономиката в края на 80-те и началото на 90-те години на миналия век, както и подобренията в енергийната ефективност в периода 1990—2009 г. За отбелязване е, че изключение в това отношение е транспортът, особено автомобилният транспорт, където емисиите са се увеличили с около 95 %, както и някои сектори на промишлеността като нефтохимическата и химическата промишленост. За периода между 1990 г. и 2009 г. емисиите в Испания са нараснали с 29,8 %. Това се дължи главно на ръста на емисиите, произхождащи от отпадъци, автомобилен транспорт, производството на електроенергия и топлинна енергия и от преработващата промишленост.

През 2009 г. емисиите на парникови газове в пет държави-членки са били над равнищата от базовата година (в повечето случаи 1990 г.), а останалите двадесет държави-членки са имали емисии под равнищата от базовата година. Кипър и Малта нямат задължения по Протокола от Киото за намаление на емисиите. В тези две държави-членки емисиите през 2009 г. са били над равнищата от 1990 г. В процентно изражение промените на емисиите на парникови газове от базовата година до 2009 г. варират от -60 % (Естония) до +27 % (Испания).

2.2. Интензивност на емисиите на парникови газове и емисии на глава от населението през 2009 г.

Както в ЕС-27, така и в ЕС-15 емисиите са намалели през разглеждания период, като в същото време е имало значителен икономически растеж. Това показва, че е налице **отслабване на зависимостта** на растежа на емисиите на ПГ от растежа на БВП.

Фигура 3: Развитие на интензивността на емисиите на ПГ, БВП, потреблението на енергия и емисиите на CO₂

Източник: ЕАОС, ГД „ Икономически и финансови въпроси “ (база данни АМЕСО), Евростат

В периода между 1990 г. и 2009 г. БВП в ЕС-27 е нараснал с 38 %, а емисиите са намалели със 17,4 %, като за същия период съответно в ЕС-15 ръстът на БВП е бил 37 %, при намаление на емисиите на парникови газове с 12,7 %. За периода между 2008 г. и 2009 г. е констатирано намаление на БВП с около 4 % в ЕС-15 и ЕС-27, което се дължи на икономическата рецесия. Процесът на намаляване на зависимостта между емисиите и БВП продължи и през 2009 г., както е видно от допълнителното намаляване на интензивността на емисиите на ПГ от 3,0 % в ЕС-27 и с 2,7 % в ЕС-15. Данните за БВП през 2010 г. показват, че е започнало икономическо възстановяване. Обхващащата цялата икономика тенденция за отделяне на растежа на емисиите на ПГ от растежа на БВП се потвърждава също от развитието, което се наблюдава в производствения сектор от 1990 г. насам.

Между 1990 г. и 2009 г. **интензивността на емисиите на ПГ** е намаляла във всички държави-членки. Най-голямо намаление има в Естония (-80 %), Словакия (-73 %), България (-62 %), Румъния (-61 %), Литва (-60 %), Латвия (-59 %) и Полша (-59 %). Най-малките промени са настъпили в Португалия (-12 %), Кипър (-13 %), Италия (-20 %), Испания (-20 %) и Малта (-22%).

През 2009 г. **емисиите на глава от населението** в ЕС-27 са били средно 9,2 тона CO₂ екв. В ЕС-15 те са били малко по-високи, средно 9,4 тона CO₂ екв. на глава от населението. Емисиите на глава от населението са намалели с 0,7 тона CO₂ екв. в сравнение с 2008 г., или 2,3 тона CO₂ екв. в сравнение с 1990 г., което се равнява на почти 20 % намаление. През 2009 г. емисиите на парникови газове на глава от населението показват обаче съществени различия сред европейските страни — от 4,7

(Латвия) до 23,7 (Люксембург) тона CO₂ екв. на глава от населението. До голяма степен те се определят от енергийната интензивност и от енергийния баланс на всяка страна. Тенденциите при емисиите на глава от населението в отделните държави-членки също се различават значително. Най-големите намаления на емисиите на глава от населението от 1990 г. насам са постигнати в държавите-членки от Централна и Източна Европа, в Люксембург, Обединеното кралство, Германия, Швеция и Белгия. В шест държави-членки емисиите на глава от населението от 1990 г. насам са се увеличили. Докато емисиите на глава от населението в Малта, Португалия и Испания са много под средното за Съюза, в Словения, Гърция и Кипър те са над това средно равнище (виж също фигура 3 от Работния документ на службите).

2.3. Емисиите на парникови газове през 2009 г., съпоставени с тези от 2008 г.

Между 2008 г. и 2009 г.¹ емисиите на ПГ са намалели във всички държави-членки. Емисиите в ЕС-27 са намалели с 354,4 млн. тона CO₂ екв. (7,1 %), а в ЕС-15 с 274,3 млн. тона CO₂ екв. (6,9 %). Настоящата икономическа рецесия допринесе в голяма степен за това абсолютно намаление спрямо същия период на предходната година и ускори тенденцията на намаляване, наблюдавана от 2004 г. насам. Въпреки това, както бе посочено по-рано, за подобренията в областта на интензивността на емисиите на ПГ допринесоха и други фактори като засиленото използване на енергия от възобновяеми източници.

Най-значителните намаления на емисиите на парникови газове в абсолютни стойности са били регистрирани в Германия (-61,4 млн. тона CO₂ екв.), Обединеното кралство (-54,0 млн. тона CO₂ екв.), Италия (-50,6 млн. тона CO₂ екв.) и Испания (-37,2 млн. тона CO₂ екв.). Съществено намаление на емисиите на парникови газове е налице също в Румъния, Чешката република и Полша (съответно с -22,6 млн. тона CO₂ екв., -21,9 млн. тона CO₂ екв., -19,1 млн. тона CO₂ екв.). Намалението на емисиите е било свързано по-специално със спадналото производство на електроенергия и топлинна енергия и по-ниските емисии от производствените отрасли и от автомобилния транспорт.

В процентно отношение най-съществените намаления на емисиите на ПГ са били наблюдавани в Естония (16,1 %), Румъния (14,7 %) и България (13,8 %). Много държави-членки като Литва, Латвия, Словакия, Италия, Испания, Словения, Унгария, Обединеното кралство, Ирландия, Австрия и Белгия са отчели намаление в размер между 8 % и 10 %. Най-слабият спад се отбелязва в Нидерландия (2,8 %).

Рецесията през 2009 г. засегна всички икономически сектори в Съюза. Това доведе до спад в потреблението на фосилни горива, главно на въглища, и до занижена активност в промишлеността. Въпреки студената зима, емисиите са намалели и в жилищния сектор поради намаленото използване на горива, особено на течни такива в локалните отоплителни системи. В резултат на това повечето съществени намаления на емисиите на ПГ са били регистрирани в производството на електроенергия и топлинна енергия (-103,2 млн. тона CO₂ екв. или 7,8 %), производствените отрасли (-65,7 млн. тона CO₂ екв. или 12,9 %), производството на желязо и стомана (-53,6 млн. тона CO₂ екв. или 29,6 %), автомобилния транспорт (-23,7 млн. тона CO₂ екв. или 2,7 %), домакинствата и услугите (-22,0 млн. тона CO₂ екв. или 3,2 %).

Въпреки намаляването на емисиите на парникови газове в транспортния сектор между 2008 и 2009 г., този сектор остава важен източник на емисии. 87 % от транспортните емисии произхождат от държавите-членки от ЕС-15 и съответно на това наблюдаваното

намаление на емисиите на парникови газове от автомобилния транспорт в ЕС-27 (-23,7 млн. тона CO₂ екв.) се дължи главно на държавите-членки от ЕС-15 (-20,5 млн. тона CO₂ екв.).

Също така емисиите от международното въздухоплаване и корабоплаване са намалели за втора поредна година, главно поради въздействието на икономическата рецесия (7 % за въздухоплаването и 10 % за международното корабоплаване). Понастоящем тези два сектора генерират около 6,3 % от общото количество емисии на ПГ в страните от ЕС-27, но не са включени в целите по Протокола от Киото.

2.4. Тенденции на емисиите в основните сектори

От фигура 4 се вижда, производството и потреблението на енергия, включително и транспортът, са основните сектори, на които се дължат 80 % от всички емисии в ЕС през 2009 г. На транспорта се дължат 22 % от общите емисии на парникови газове, на селското стопанство — 10 %, на промишлените процеси — 7 % и на отпадъците — 3 %. Постигнатите от 1990 г. насам намаления на емисиите в областта на енергетиката, селското стопанство, промишлените процеси и отпадъците в значителна степен се компенсират отчасти от значителни увеличения в транспортния сектор (допълнителни подробности са дадени в Работния документ на службите на Комисията). През 2009 г. обаче икономическата рецесия доведе до по-ниски емисии от транспорт.

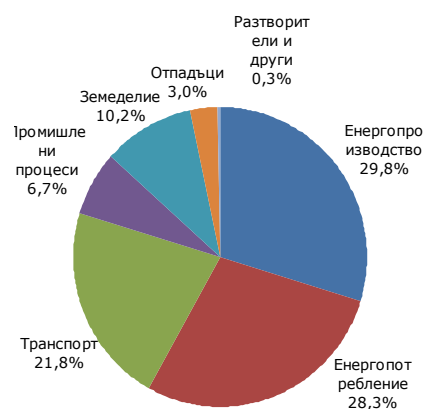
Фигура 4: Промени в емисиите на ПГ в ЕС-27 и ЕС-15 по сектори и дялове на отделните сектори в сумарните емисии на парникови газове

Промени в емисиите на ПГ в отделните сектори

Промени в периода 1990-2009 г., ЕС-15

Дял на секторите в ЕС-15, 2009 г.

Дял на секторите в ЕС-27, 2009 г.

Източник: Европейска агенция по околната среда (ЕАОС)

3. ПРОГНОЗА ЗА НАПРЕДЪКА КЪМ ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА ОТ КИОТО

3.1. Прогноза за емисиите на парникови газове

3.1.1. ЕС-27

Предвижда се общите емисии на ПГ в ЕС-27 през периода на поетите задължения по протокола от Киото да бъдат с около 17,9 % по-ниски в сравнение с базовата година. Тази оценка се основава на прогнози на държавите-членки³, като се отчитат съществуващите политики и мерки. Очакваното намаление е дори по-голямо, ако бъдат отчетени ефектът от придобиване на кредити за намалени емисии от правителствата чрез механизмите по Протокола от Киото, въглеродните поглътители и допълнителните мерки (за повече подробности виж таблици 7а и 7б в работния документ).

3.1.2. ЕС-15

Обобщените прогнози за всички сектори сочат, че общото количество емисии на парникови газове в страните от ЕС-15 вероятно ще бъде с 10,5 % под равнищата от базовата година през периода на поети задължения по протокола от Киото. Ако се вземат предвид

- (1) използването от правителствата на механизмите по Протокола от Киото, чрез които може да бъде осигурено допълнително намаление на емисиите с 2,5 %, и
- (2) общото поглъщане от въглеродни поглътители (total removal), дължащо се на дейности в ЕС-15 съгласно чл. 3.3 и 3.4 на Протокола от Киото, съответстващо на намаление от 0,9 %,

се предвижда, че групата ЕС-15 ще намали допълнително емисиите си. Ако се допусне, че всички тези мерки ще дадат очаквания резултат, и се вземе предвид търговията с квоти за емисии и кредити за намалени емисии в рамките на СТЕ на ЕС, предвиденото цялостно намаление на емисиите на ПГ в периода на поети задължения по протокола от Киото спрямо равнищата от базовата година може да достигне 13,4 %.

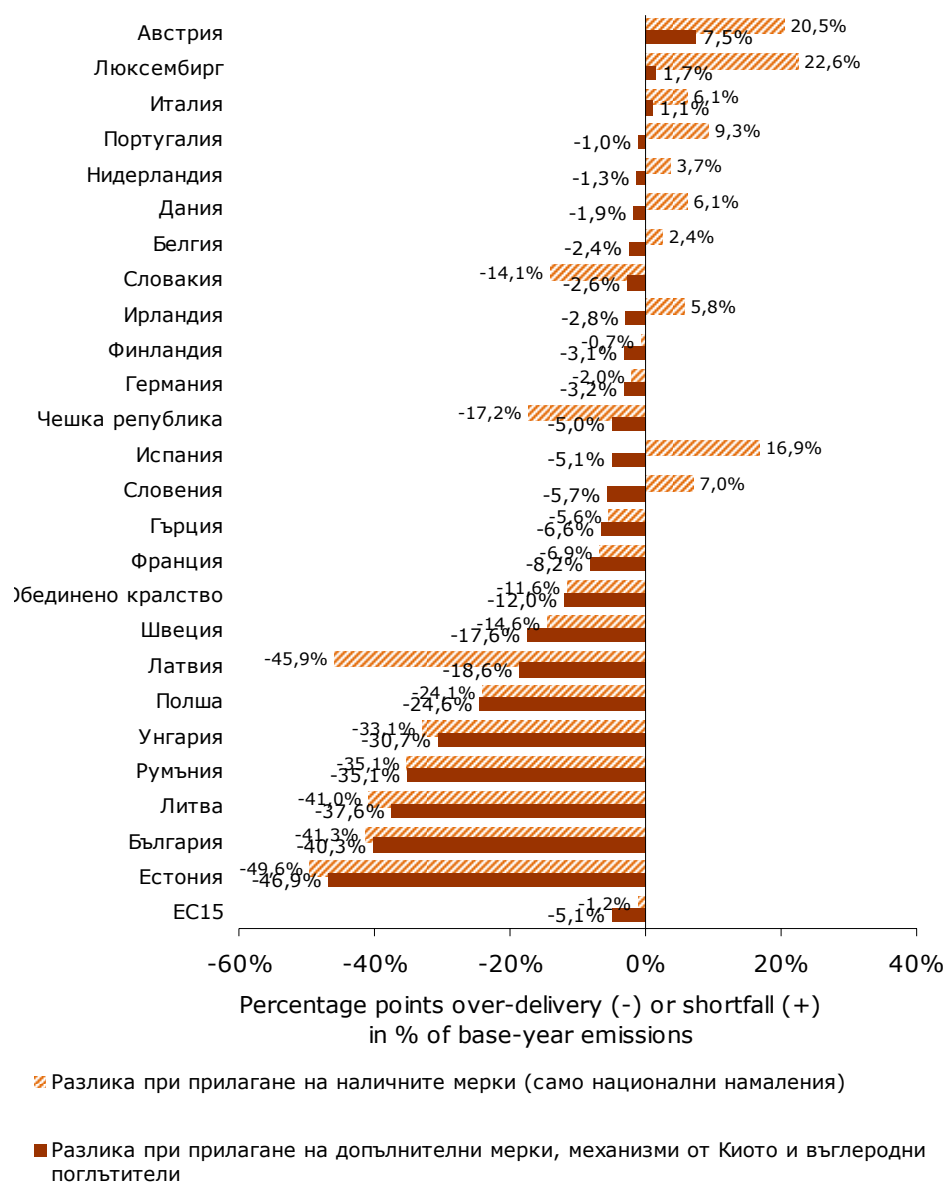
На Фигура 5 са представени разликите между прогнозните емисии в секторите извън СТЕ и съответните цели за тези сектори във всяка държава-членка. Този анализ сочи, че съществуващите политики и мерки биха били достатъчни, за да постигне ЕС-15 своя дял от колективната цел по Протокола от Киото по отношение на секторите извън СТЕ. Въпреки това, тъй като някои държави-членки ще изтеглят излишъците си от предписани емисионни единици (AAUs), на практика ще бъде необходимо всички държави-членки да изпълнят своите съответни индивидуални ангажименти, за да се гарантира, че Европейският съюз ще постигне своята колективна цел по Протокола от Киото.

3.1.3. ЕС-12

Като се вземат предвид съществуващите национални политики и мерки, очаква се общите емисии през периода на поети задължения по протокола от Киото на останалите 12 държави-членки, които се присъединиха към Съюза след 2004 г., да се увеличат незначително спрямо 2009 г. и да бъдат с около 38,7 % под равнищата си от базовата година. Словения е единствената държавата-членка от ЕС-12, която възнамерява да инвестира в механизми по Протокола от Киото. Чешката република,

Унгария, Латвия, Литва, Полша, Румъния и Словения възнамеряват да отчетат въздействието на въглеродните поглътители. Чешката република, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Полша и Словакия възнамеряват да продадат част от своите предписани емисионни единици.

Фигура 5: Относителни разлики (преизпълнение или неизпълнение) между прогнозите за емисии на ПГ в секторите извън СТЕ през периода на поети задължения и съответните цели за периода 2008—2012 г., като се отчита ефектът от използване на механизмите по Киото и ефектът от въглеродните поглътители.

Забележка: (1) Оценките за BG, PT, RO се основават в моделите PRIMES/GAINS; (2) За всички останали държави-членки (без Кипър и Малта, които не са поели задължения за намаляване на емисиите съгласно Протокола от Киото) оценките се основават на национални прогнози. (3) Използването на неизползвани квоти от резервите за нови участници в СТЕ на ЕС се взема предвид за държавите-членки, които са изразили намерение да ги използват за постигане на целите в секторите извън СТЕ (Ирландия).

Източник: ЕАОС, Европейска комисия

3.2. Степен на реализиране на политиката на Съюза по отношение на изменението на климата

Европейската програма по изменението на климата (ЕССР)

При проведена в рамките на ЕС-27 оценка на политиките и мерките, предприемани от държавите-членки, бяха идентифицирани **осем общи и координирани политики и мерки (ОКПМ), от които се очаква да могат да осигурят значителни намаления на емисиите в ЕС.** Най-голямо намаление може да се очаква от прилагането на преразгледаната Директивата за Европейската схема за търговия с емисии (2003/87/ЕО) и Директивата за възобновяемите енергийни източници (2009/28/ЕО), която насърчава производството на електроенергия от възобновяеми енергийни източници. В транспортния сектор важно значение имат законодателството за качествените характеристики на горивата, както и намалението на емисиите на CO₂ от автомобилите. Освен това, енергийното потребление ще бъде намалено чрез прилагането на Директивата за енергийната ефективност на сградите, изискванията за екологосъобразно проектиране, енергийните данъци и насърчаването на комбинираното производство на топлинна енергия и електроенергия. Очаква се също така значителни намаления на емисиите на ПГ да бъдат осигурени чрез използването на гъвкавите механизми по Протокола от Киото.

В допълнение към така изброените осем ключови политики и мерки **бяха идентифицирани още пет общи и координирани политики и мерки**, за които също се очаква да доведат до значителни намаления на емисиите в ЕС. Тези пет политики са Директивата относно депонирането на отпадъци (1999/31/ЕО), стандартите за ефективност за нови водогрейни котли, Директивата относно етикетването на електроуреди (2000/13/ЕО), Директивата относно промишлените емисии (2010/75/ЕС) и Програмата „Предизвикателство в областта на електродвигателите“ (Motor Challenge Programme), целяща подобряване на енергийната ефективност на електродвигателите в промишлеността. В доклада на Комисията относно прилагането, въздействието и адекватността на Регламент (ЕО) № 842 се прави заключението, че прилагането на този регламент вече е довело до известно намаляване на емисиите на флуорирани газове спрямо състоянието преди неговото прилагане. Заедно с Директивата относно емисиите на климатични системи в моторни превозни средства (2006/40/ЕО) те притежават потенциал за постигане на значително намаляване на прогнозните емисии до 2020 г. и след това.

Горепосочените осем политики биха осигурили 92 % от общите намаления на емисии, дължащи се на общи и координирани политики и мерки (ОКПМ) в ЕС-27. Този факт откроява важното значение на тези ключови политики, за да могат държавите-членки да изпълнят своите ангажименти за намаляване на емисиите.

Неотдавнашни развития

След приемането на пакета от документи за климата и енергетиката се работи по правоприлагащите мерки. До края на 2012 г. трябва да бъдат приети около двадесет нови законодателни документа, за да се гарантира правилното функциониране на преразгледаната Европейска схема за търговия с емисии (СТЕ на ЕС), както и да се подготви почвата за изпълнението на националните цели за емисиите на парникови газове в секторите извън тази схема.

Неотдавна лимитът за общото количество квоти в СТЕ на ЕС за периода 2013—2020 г. бе актуализиран, отчитайки разширения обхват на системата след 2012 г. Беше подготвено подобряването на целостта и сигурността на системата от регистри, които са в основата на СТЕ на ЕС. Комисията предложи да актуализира списъка на секторите и подсекторите, в които се смята, че съществува значителен риск от изместване на въглеродни емисии. Настоящото предложение обхваща добавянето на няколко допълнителни сектора като например производство на тухли, плочки и строителни изделия от печена глина и производството на сол. Двете последни предложения понастоящем се проверяват от Европейския парламент и от Съвета. Подготовката за третия период на търгуване продължи също така и по отношение на по-нататъшното укрепване на хармонизираното прилагане на правила за предоставяне на квоти.

Също така бе постигнато споразумение по предложение за започване на тръжна продажба на квоти с обем до 120 милиона броя под формата на фючърси и форуърди още през 2012 г. преди началото на периода на търгуване 2013—2020 г. Целта на това предложение е да осигури плавен преход от втория към третия период на търгуване в рамките на СТЕ на ЕС, която е в основата на правилното функциониране на вторичния пазар на въглерод.

Понастоящем се работи по разширяването на правилника за мониторинг и докладване на емисиите на парникови газове от операторите, обхванати от Европейската схема за търговия с емисии, както и по изискванията за верификация на докладите за емисиите и за акредитация и надзор на верификаторите, с цел по-добро хармонизиране на прилаганите правила. Два нови регламента трябва да бъдат завършени до края на 2011 г.

Тече подготовката на мерките за привеждане в изпълнение, произтичащи от Решението за разпределяне на усилията, която в момента е съсредоточена върху определянето на абсолютните стойности за целите за емисиите на държавите-членки в периода 2013—2020 г. и за определянето на правилата за прехвърляне на годишни квоти за емисии между държавите-членки и за осигуряване на прозрачност.

Освен това започна преразглеждането на Механизма на ЕС за мониторинг. То се налага от необходимостта да се отчетат нуждите във връзка с отчитането по пакета от документи относно климата и енергетиката, стратегията „Европа 2020“, новите изисквания, произтичащи от споразуменията в Канкун, както и събрания досега опит.

В ход е и работата по мерките за привеждане в изпълнение на Регламент (ЕО) № 443/2009 относно емисиите на CO₂ от автомобили. Процедурата за одобряване и сертифициране на новаторски технологии за намаляване на емисиите на CO₂ от леките пътнически автомобили следва да се приеме скоро.

В допълнение, неотдавна беше приета Бяла книга за транспорта (COM (2011) 144 окончателен), в която се излага списък от важни мерки, които трябва да се вземат с цел допълнително намаляване на емисиите от транспорта през следващите години.

Наскоро приети законодателни актове

За изпълнение на пакета от документи за климата и енергетиката:

- (1) **Лимит за общото количество квоти в СТЕ на ЕС:** Решение на Комисията 2010/634/ЕС⁶ за уточняване на количеството квоти в Европейския съюз, които следва да бъдат издадени за 2013 г. по Европейската схема за търговия с емисии.

- (2) **Търгове в рамките на СТЕ на ЕС – трети период на търгуване:** Регламент на Комисията (ЕС) № 1031/2010⁷ относно графика, управлението и други аспекти на тръжната продажба на квоти за емисии на парникови газове.
- (3) **Хармонизирани правила за безплатно разпределяне на квоти в рамките на СТЕ на ЕС:** Решение на Комисията 2011/278/ЕС⁸ за определяне на валидни за целия Европейски съюз преходни правила за хармонизираното безплатно разпределяне на квоти за емисии.
- (4) **Резерв за нови участници (NER) 300:** Решение на Комисията 2010/670/ЕС⁹ за определяне на критерии и мерки за финансирането на демонстрационни проекти.
- (5) **Използване на международни кредити за намалени емисии в СТЕ на ЕС:** Регламент (ЕС) № 550/2011¹⁰ на Комисията за определяне на някои ограничения, приложими за използването на международни кредити за намалени емисии от проекти, отнасящи се за технологични газове.

Други:

- (6) **Въздухоплаване и СТЕ на ЕС:** Регламент (ЕС) № 394/2011¹¹ на Комисията за изменение на Регламент (ЕО) № 748/2009 относно списъка на операторите на въздухоплавателни средства.
- (7) **СО₂ и автомобили:** Регламент (ЕС) № 1014/2010¹² на Комисията относно наблюдението и докладването на данни за регистрацията на леки автомобили.
- (8) **СО₂ и автомобили:** Регламент (ЕС) № 63/2011¹³ на Комисията за определяне на подробни разпоредби относно заявлението за дерогация по отношение на целите за специфични емисии на СО₂.
- (9) **СО₂ и микробуси:** Регламент (ЕС) № 510/2011¹⁴ за определяне на стандарти за емисиите от нови леки търговски превозни средства.

3.3. Прилагане на Европейската схема за търговия с емисии (СТЕ на ЕС)

Първият период на Европейската схема за търговия с емисии обхващаше годините 2005—2007 г. Понастоящем на операторите, които попадат в обхвата на СТЕ на ЕС, им предстои последната година от втория период на търгуване (2008—2012 г.). През 2013 г. ще влезе в действие една съществено променена система. По-подробна информация за прилагането на преразгледаната Европейска схема за търговия с емисии е дадена в раздел 3.2.

3.3.1. Втори период на търгуване (2008 —2012 г.)

Средногодишната максимална стойност за ЕС за периода 2008—2012 г. възлиза на 2,081 млрд. квоти за емисии годишно, което е с 10,5 % по-малко от първоначално предложеното в националните планове за разпределение, подадени от държавите-членки. През 2010 г. в схемата участваха над 12 000 инсталации. През 2010 г. общото количество на верифицираните емисии от инсталациите в ЕС-27, обхванати от СТЕ на

ЕС, възлезе на 1,913 млрд. тона CO₂ екв.¹⁵, което е с около 3 % повече спрямо 2009 г. Нарастването е в резултат на икономическото възстановяване след рецесията, довела до изключителен спад на емисиите през 2009 г. с 11,6 %. Въпреки това емисиите по СТЕ на ЕС през 2010 г. остава доста под прага за периода 2008—2012 г. и в сравнение с 2005 г. са намалели средно с повече от 8 %.

През 2010 г. средните емисии на инсталация са спаднали с над 17 000 тона CO₂ екв. в сравнение с 2005 г., когато СТЕ на ЕС беше въведена в действие. Въпреки че емисиите нараснаха слабо през 2007 г., когато Румъния и България се присъединиха към Съюза, както и през 2010 г. в резултат на възстановяването от икономическата криза, средногодишните емисии на инсталация са понастоящем с 8,3 % под равнищата от 2005 г. Повече информация е предоставена в таблици 10 и 11, и на фигура 2 в Работния документ на службите на Комисията.

През първите 3 години (2008—2010 г.) от втория период на търгуване операторите използваха предимно квоти (EUAs) (ок. 95 %), за да покрият емисиите си. Остатъкът (ок. 5 %) от техните задължения биваше покрит със сертифицирани единици редуцирани емисии (CERs) и/или единици редуцирани емисии (ERUs).

3.3.2. *Използване от операторите на механизмите „Съвместно изпълнение“ и „Чисто развитие“*

Като част от вторите национални планове за разпределение на квоти, всяка държава-членка определи лимит за максимално възможното използване от операторите на емисионни кредити, придобити въз основа на проекти по механизмите „Съвместно изпълнение“ (JI) и „Чисто развитие“ (CDM). Като цяло, през втория период на търгуване от обхванатите в СТЕ на ЕС инсталации във всички държави-членки могат да бъдат използвани до 278 млн. сертифицирани единици редуцирани емисии (CERs) или единици редуцирани емисии (ERUs), което съответства на 13,4 % от лимита за целия ЕС за този период. През 2010 г. операторите използваха 137 милиона CERs или ERUs, което представлява 7,1 % от всички единици, използвани за постигане на съответствие. От 2013 г. нататък ще бъдат преразгледани правилата за използване на кредити за намалени емисии по механизмите „Съвместно изпълнение“ и „Чисто развитие“, както е посочено в преразгледаната Директива за Европейската схема за търговия с емисии¹⁶.

3.4. **Прогноза за използването на механизми по Протокола от Киото от правителствата**

Десет държави-членки от групата ЕС-15, както и Словения, решиха да използват механизмите по Протокола от Киото, за да изпълнят целите си по този протокол. Тези държави-членки възнамеряват да придобият общо 108,4 млн. тона CO₂ екв. годишно за първия период на поети задължения съгласно Протокола от Киото. Това представлява приблизително 2,5 процентни пункта приближаване към договорената по Протокола от Киото цел от минус 8 % за страните от ЕС-15 (вижте таблица 12 от Работния документ на службите на Комисията).

Горепосочените десет държави-членки са взели решение да инвестират общо до 2,8 милиарда евро, за да придобият единици чрез механизмите „Съвместно изпълнение“ (JI), „Чисто развитие“ (CDM) или чрез търговия с емисии. Най-големи финансови средства за тази цел са заделени в Австрия, Нидерландия,

Испания, Ирландия и Люксембург (съответно 531 млн. евро, 500 млн. евро, 386 млн. евро, 290 млн. евро и 250 млн. евро за петгодишния период на поети задължения). В Словения необходимите средства са оценени на 80 милиона евро. Въпреки това, като се има предвид въздействието на неотдавнашната рецесия върху емисиите на ПГ, държавите-членки може би няма да имат нужда от толкова кредити за намалени емисии, колкото се предвиждаше по първоначалните оценки. Досега тази хипотеза изглежда се потвърждава от факта, че размерът на кредитите, действително предоставени на държавите-членки по техните сметки в регистъра, възлиза само на около 28 млн. тона CO₂ екв.

По отношение на продадените от държавите-членки предписани емисионни единици (AAUs), според данните в регистъра са били прехвърлени около 56 млн. тона CO₂ екв. Чешката република, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Словакия и Полша докладваха, че възнамеряват да продължат да продават AAUs. Една държава-членка (Обединеното кралство) е приела нормативна уредба, според която ще изтегли всички излишни AAUs, представляващи разликата между целта от Киото и едностранния „въглероден бюджет“ на Обединеното кралство, след първия период на поети задължения.

3.5. Прогноза за използването на въглеродни поглътители

В допълнение към политиките и мерките, насочени към различните източници на емисии на парникови газове, държавите-членки могат да използват и въглеродни поглътители. Предоставената досега информация показва, че общото нетно улавяне на CO₂ по време на периода на задължения, дължащо се на залесяване и възстановяване на гори съгласно чл. 3.3 от Протокола от Киото, ще възлезе на около 8,9 милиона тона CO₂ годишно за страните от ЕС-15. Също така, по оценка на държавите-членки, прилагането на дейности съгласно член 3.4 в страните от ЕС-15 се очаква да допринесе с 27,7 милиона тона CO₂ годишно за периода на задължения. Като се добави и приносът на страните от ЕС-12, общото количество ще достигне 35,5 млн. тона CO₂ годишно (за подробности виж таблица 13 в Работния документ на службите на Комисията).

Като цяло се очаква дейностите съгласно членове 3.3 и 3.4 в държавите-членки от ЕС-15 да доведат до намаляване на емисиите с 40,2 млн. тона CO₂ годишно за периода на поети задължения. Това се равнява на почти 1 процентен пункт от ангажимента на ЕС-15 за намаление на емисиите с 8 % през първия период на задължения в сравнение с емисиите от базовата година.

4. ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА ЗА 2020 Г.

4.1. Цел на Съюза за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г.

Пакетът от документи за климата и енергетиката определя цел за намаляване на емисиите на ПГ с 20 % за ЕС-27 до 2020 г. в сравнение с 1990 г., което е еквивалентно на намаляване с 14 % в сравнение с 2005 г. Тези усилия ще бъдат разпределени между секторите, обхванати от СТЕ на ЕС, и останалите сектори, както следва:

- а) в секторите, обхванати от СТЕ на ЕС — намаление на емисиите през 2020 г. с 21 % в сравнение с 2005 г.;
- б) намаление през 2020 г. с около 10 % в сравнение с 2005 г. за секторите, които не са обхванати от СТЕ на ЕС.

Тези цели за намаляване на емисиите на парникови бяха включени в стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

4.2. Политики, които допринасят за постигане на целите

Гореспоменатите лимити за емисиите през периода 2013—2020 г. са определени в Решението за разпределяне на усилията и в преразгледаната Директива за Схемата за търговия с емисии. СТЕ на ЕС е пазарен по своя характер механизъм, обхващащ над 12 000 инсталации. Решението за разпределяне на усилията задължава държавите-членки да ограничат своите емисии на парникови газове между 2013 и 2020 г. в съответствие с линейно намаляващи задължителни годишни цели, което ще осигури постепенно приближаване към целите, договорени за 2020 г. Решението за разпределяне на усилията регулира емисиите на ПГ във всички сектори, без инсталациите и дейностите от въздухоплаването, обхванати от СТЕ на ЕС, земеползването, промените в земеползването и горското стопанство и международното морско корабоплаване. Допълнителни политики в рамките на ЕС в отделните сектори на Решението за разпределяне на усилията ще подпомогнат постигането на целите от държавите-членки, като например обвързващите цели за възобновяемите енергийни източници, мерките за енергийна ефективност, стандартите за емисиите на нови лекотоварни превозни средства, Директивата за улавяне и съхраняване на въглерод, Регламентът за флуорните газове или Директивата за качеството на горивата. В това отношение роля могат да изиграят и усилията на Комисията и на държавите-членки за улесняване на демонстрацията и внедряването на новаторски технологии за намаляване на емисиите на ПГ, например заложените в плана за стратегически енергийни технологии и инициативата NER300.

Съгласно Решението за разпределяне на усилията, държавите-членки ще отговарят за прилагането на тези политики и мерки на ЕС в тези сектори и, ако е необходимо, за определяне на допълнителни национални политики и мерки за ограничаване на собствените емисии. Ще бъде създадена солидна система за докладване и съгласуване, чиято цел е проследяването на действията и подпомагането на държавите-членки при предприемането на необходимите коригиращи мерки, ако те не успеят да постигнат целите си.

4.3. Различия между целите и прогнозните данни

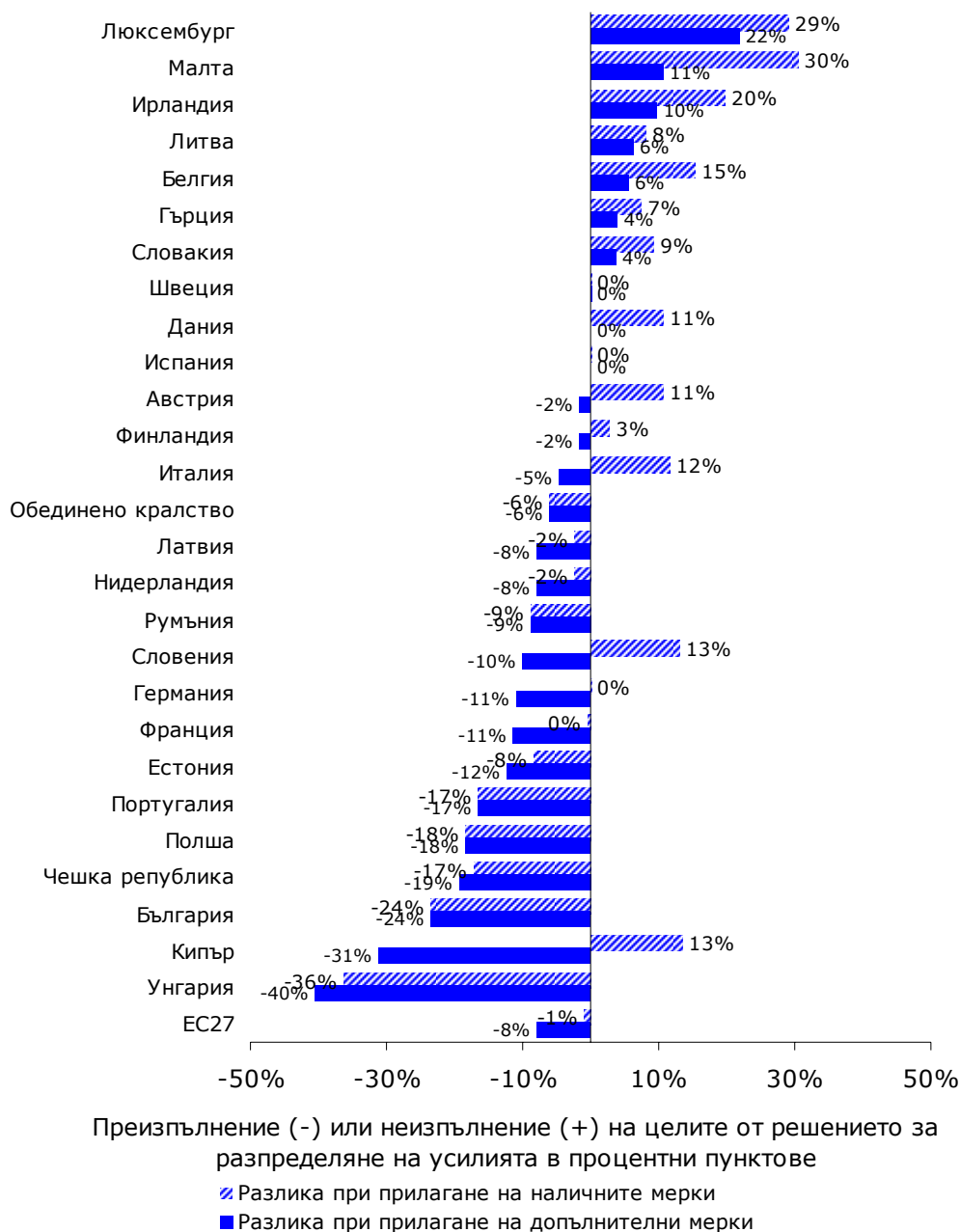
Въпреки положителните тенденции по отношение на изпълнение на задълженията по Протокола от Киото, които проличават от прогнозите за периода 2008—2012 г., за да могат да бъдат постигнати целите на ЕС за 2020 г., ще бъдат необходими повече усилия и допълнителни политики. Предвидените в Решението за разпределяне на усилията и в преразгледаната Директива за Схемата за търговия с емисии гъвкави механизми, като използване на емисионни кредити от изпълнението на проекти, също ще допринесат за постигането на целите. Фигура 6 показва първите приблизителни оценки на разликата между прогнозите за емисиите на ПГ в секторите извън СТЕ и целите за 2020 г.

В съответствие с тези временни оценки ще са необходими още много усилия от страна на отделните държави-членки, за да бъдат изпълнени техните цели за 2020 г. за секторите извън СТЕ на ЕС. Очаква се едва 11 държави-членки да изпълнят тези ангажменти със съществуващите политики и мерки. Други 7 държави-членки ще изпълнят целите си чрез планираните допълнителни политики и мерки. За 9 държави-

членки се счита, че е малко вероятно да са в състояние да изпълнят своите задължения, дори и след прилагане на допълнителните мерки, предвидени понастоящем. Въпреки това, що се отнася до ЕС-27, оценките показват, че общите цели за секторите извън СТЕ на ЕС ще бъдат постигнати. При това, в този анализ не са включени възможностите за използване на кредити за намалени емисии от проекти по инициативите „Съвместно изпълнение“ и „Чисто развитие“.

С цел да се създадат условия за плавно постигане на целта за 2020 г., е наложително държавите-членки не само да гарантират своевременно реализиране на намаленията на емисиите по съществуващите политики и мерки, но също и да ускорят разработването и пълното прилагане на свои допълнителни политики и мерки, както и да разгледат други възможности, включително използването на международни кредити за намалени емисии.

Фигура 6: Разлика между прогнозите и целите за 2020 г. за секторите извън Схемата за търговия с емисии (СТЕ на ЕС)

Забележка: (1) Базисните данни за това изчисление се основават на прогнозите на държавите-членки за 2020 г. за секторите извън СТЕ на ЕС, допълнени и коригирани при необходимост³, както и на прогнозните цели на държавите-членки за сектори извън СТЕ на ЕС (подлежащи все още на някои промени) за 2020 г. Няколко държави-членки (CZ, EE, FI, LT, NL, PL) не са представили конкретни национални прогнози за отраслите извън СТЕ на ЕС, така че данните за дела на тези емисии са резултати от оценка. (2) Оценката, представена на тази фигура следва да се разглежда като ориентировъчна, поради разликите в методиката и предположенията. Някои данни, като например гръцките и литовските прогнози, се различават значително от прогнозите, направени за „Тенденциите в енергетиката на ЕС до 2030 г. – актуализация от 2009 г.“ (публикувани от Генерална дирекция „Енергетика“ на Европейската комисия в сътрудничество с ГД „Действия по климата“ и ГД „Мобилност и транспорт“, ISBN 978-92-79-16191-9).

Източник: ЕАОС, Европейска комисия

5. АДАПТИРАНЕ КЪМ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

Намаляването на емисиите през следващите десетилетия може все още да предотврати едно широкомащабно и опасно изменение на климата. Обаче дори ако глобалното увеличение на средногодишните температури остане под 2° C, европейските граждани и икономиката ще бъдат засегнати от неблагоприятните последици на неизбежните климатични промени и следователно ще трябва да приспособят ефективно разходите си.

През април 2009 г. Европейската комисия прие **Бяла книга относно адаптирането към климатичните промени**, очертаваща политическата рамка на Съюза за действия за повишаване на устойчивостта на Европа спрямо изменението на климата. Четирите основни стълба на действие, определени в Бялата книга, които в момента са в процес на прилагане с помощта на 33 действия (виж таблица 15 в Работния документ на службите на Комисията), са: изграждане на солидна база знания относно въздействието и последиците от изменението на климата за Съюза; интегриране на темата за адаптирането в ключовите области на политиката на ЕС; използване на съчетание от политически инструменти (пазарни инструменти, насоки, публично-частни партньорства) за осигуряване на ефикасно осъществяване на адаптирането; както и засилване на международното сътрудничество в областта на адаптирането.

В Бялата книга относно адаптирането към климатичните промени от 2009 г. се предвижда също създаването на **Европейски механизъм за информационен обмен относно адаптирането** към въздействията на изменението на климата (European Adaptation Clearinghouse Mechanism on climate change impacts). Той включва интернет приложение и база данни за адаптирането към изменението на климата, чиято цел е да послужи при разработването и прилагането на стратегии за адаптиране. Той ще включва както технически функции (предоставяне на подходящи данни и информация и визуални материали по въпросите на териториалните въздействия, адаптирането и уязвимостта), така и функции за подпомагане на политиката (по-специално чрез инструмент за подпомагане на адаптирането, който ще насочва потребителите в рамките на цикъла на политиката с цел разработване на стратегии за адаптиране). Първият прототип на Механизма за информационен обмен на ЕС беше представен в края на април 2011 г. и понастоящем е подложен на оценка. След допълнителен етап на разработка, окончателният вариант ще започне работата си през март 2012 г. След тази дата Европейската агенция за околната среда (ЕАОС) ще поеме управлението на Механизма за информационен обмен относно адаптирането.

Бялата книга също така предлага идеята за **Стратегия за адаптиране на ЕС**, която трябва да бъде приета през 2013 г., заедно с график за изпълнение на предвидените в нея действия през периода 2013—2020 г. Целта на тази стратегия ще бъде разработването на всеобхватна рамка за дейности по адаптирането на всички равнища.

6. ПОЛОЖЕНИЕ В СТРАНИТЕ, КАНДИДАТСТВАЩИ ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ КЪМ СЪЮЗА

През 2009 г. емисиите на парникови газове в **Хърватия** са намалели с 8 % в сравнение с 1990 г.¹⁷ и съответно със 7 % в сравнение 2008 г. Съгласно прогнозите за емисии на парникови газове, представени в 5-то национално съобщение, се очаква обаче Хърватия

да изпита затруднения при постигането на целите от Киото при запазване на съществуващия набор от политики и мерки.

Емисиите на **Исландия** между 1990 и 2009 г. са нараснали с 35 % и през 2009 г. са били с 5,4 % повече отколкото през 2008 г. Имайки предвид Решение 14/CP.7, съгласно прогнозите за емисии на ПГ, представени в 5-то национално съобщение, Исландия е на път да изпълни своите цели по Протокола от Киото.

Емисиите на ПГ в **Турция** през 2009 г. са били 369,6 млн. тона CO₂ екв., което означава нарастване с 97,6 % в сравнение с емисиите от 1990 г. (съответно 187 млн. тона CO₂ екв.), а годишното нарастване спрямо 2008 г. е 1 %. При все че Турция е включена в Приложение I към Протокола от Киото, тя няма възложена цел за емисиите на ПГ за настоящия първи период на поети задължения.

Липсва актуализиран преглед на емисиите на парникови газове в **Бившата югославска република Македония**. Емисиите на парникови газове в периода 1990—2005 г. са намалели с около 19 %.

Повече информация относно емисиите на парникови газове в страните, кандидатстващи за присъединяване към ЕС, е предоставена в раздел 2 от Работния документ на службите на Комисията.